

TOBB
T.I.R SÖZLEŞMESİ UYGULAMA TALİMATI

Amaç

Madde 1 - Bu talimat, Bakanlar Kurulunun 27.8.1984 tarih ve 84/8457 sayılı kararı ile kabul edilen ve 16.1.1985 tarih ve 85/8993 sayılı kararı ile yürürlüğe giren "TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi-Customs Convention On The International Transport Of Goods Under Cover Of TIR Carnets" ve bu Sözleşmenin 6. maddesi gereğince Bakanlar Kurulunun 3.5.1995 tarih ve 85/9449 sayılı kararı ile "Memleketimizde Kefil Teşekkül olmak, TIR Karneleri Vermek" yetkileri tanınmış olan Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği tarafından hazırlanmış olup, ilgililerin eylem ve işlemlerini kolaylaştırmak maksadını kapsar.

Tanımlar

Madde 2 - Bu Talimatta yer alan:

- a) "Birlik" Deyiminden; Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği
- b) "TIR Komitesi" deyiminden; Birlik Yönetim Kurulu adına TIR Sistemi ile ilgili işlemleri yerine getirmekle yükümlü Komite,
- c) "Oda" deyiminden; Birlik tarafından TIR işlemlerini yapma yetkisi verilen Ankara, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya Ticaret Odaları ile Mersin Ticaret ve Sanayi Odası,
- d) "Tezkiye" deyiminden; TIR Komitesince firmanın TIR sistemine kabulü,
- e) "Firma" deyiminden; Birlikçe tezkiye edilerek, TIR Sistemi altında taşıma yapan nakliyecisi firma,
- f) "Yetki Belgesi" deyiminden; Ulaştırma Bakanlığınca Uluslararası taşıma yapan firmalara verilen belge,
- g) "Uygunluk Belgesi" deyiminden; TIR karnesi himayesinde yapılan taşımalarda kullanılacak araçların TIR Sözleşmesinde belirtilen teknik şartlara uygunluğunu gösteren ve gümrük başmüdürlüklerince verilen Karayolu Taşıtı Uygunluk Belgesi,
- h) "Geçerlilik Süresi" deyiminden; TIR Karnesi kapağının 1. satırına yazılan ve kullanılmak üzere hareket gümrüğüne ibraz edilebilecek en son tarih,
- ı) "İade Süresi" deyiminden, karnenin geçerlilik süresinin bitiminden sonraki 60 gün, anlaşılacaktır.

TIR Sistemine Giriş

Madde 3 - TIR sistemi dahilinde karayolu ile eşya taşınması yapmak isteyen firmaların Ulaştırma Bakanlığından Yetki Belgesi almış olmaları şarttır.

Yetki belgesine sahip olan firmalar 1.000.000 TL.sı nakit teminatı Birlik veznesine yatırdıktan sonra aşağıdaki belgeleri düzenleyerek kayıtlı olduğu Oda'ya bir dilekçe ile müracaat ederler.

(23.7.1992 tarih, 43 sayılı karar ile ek) Ayrıca C3 ve E yetki belgesi sahipleri hariç 500.000.000 TL teminatın (nakit, banka teminat mektubu hazine bonusu, devlet tahvili) Birliğe tevdi zorunludur.

- a) Nakit teminatın yatırıldığını gösteren Birlikçe tasdikli kasa makbuzu fotokopisi (1 Adet)
- b) TIR Sistemine Kabul talepnameisi, (2 adet) (Örnek Ek. 1)
- c) Firmanın temsil ve ilzama yetkilisince imzalanmış noter tasdikli Taahhütname (2 Adet) (Örnek Ek. 2)
- d) Yetki Belgesi fotokopisi (2 adet)
- e) Ortakların her biri için;
 - e1) Noterden tasdikli resimli Nüfus Hüviyet Cüzdanı sureti, (1 Adet)
 - e2) Muhtardan tasdikli resimli İkametgah ilmuhaberi, (1 adet)

Usulüne göre hazırlanan belgeleri alan Oda, firma hakkında detaylı istihbarat yaparak, görüşünü içeren bir yazı ekinde bütün belgeleri Birliğe gönderir.

Müracaatın İncelenmesi, Komiteye Sunulması ve Karar

Madde 4 - Birliğe gelen müracaat incelenerek, varsa eksiklikleri tamamlatıldıktan sonra belirlenecek bankalardan firma hakkında bilgi istenir.

TIR Komitesi Oda ve diğer kaynaklardan yapılan istihbaratı dikkate alarak firmanın durumuna göre müracaatı karara bağlar.

Komiteye Kararın Duyurulması

Madde 5 - TIR Sisteminden yararlanması uygun görülen firma hakkındaki komite kararı,

- a) Kayıtlı olduğu Oda'ya

- b) Firmaya,
- c) Gerekli evraklarla birlikte TIR işlemlerinin yürütüleceği Oda'ya
- d) Uygunluk Belgesi verilmesi için Maliye ve Gümrük Bakanlığı Kontrol Genel Müdürlüğü Gümrük Başmüdürlüklerine,
- e) Bilgi için diğer ilgili kuruluşlara, yazı ile bildirilir.

Firma talebinin reddine dair olan komite kararı firmaya ve kayıtlı olduğu Oda'ya bildirilir.

Firmadan Alınan Teminatın Muhafazası ve İadesi

Madde 6 - (23.7.1992 tarih 43 sayılı karar ile değişik.) Firma müracaatının TIR Komitesince reddedilmesi halinde 3. madde gereği teminatlar firmaya geri verilir. TIR komitesince uygun görülerek tezkiye edilen firmadan alınan teminatlar ise birliğin kefaletinden dolayı maruz kalacağı risk karşılığı olarak muhafaza edilir. Firmanın tezkiyesinin iptal edilmesi halinde alınan teminatlar firmanın herhangi bir sorunu olmaması şartı ile iptal kararı tarihinden itibaren 1 yıl sonra aynen iade edilir. Bu süre istisnai hallerde TIR Komitesince değiştirilebilir.

Uygunluk Belgesi

Madde 7 - TIR komitesince tezkiye edilen firma, TIR Sistemi içinde taşıma yapacak her aracı için tesbit edeceği Gümrük Başmüdürlüğünden Uygunluk Belgesi almak zorundadır.

Firmalar boş Uygunluk Belgesi formlarını Birlikten veya ilgili Odadan temin edebilirler (Örnek ek.3)

Gümrük Başmüdürlüğünce tanzim edilen Uygunluk Belgesinin bir nüshasının Oda'ya ibrazı zorunludur. Aracın kiralık olması halinde noter tasdikli kira sözleşmesinin de Oda'ya verilmesi şarttır.

Sözkonusu Uygunluk Belgesi 2 yıl geçerlidir. Ancak, bu süre içerisinde aracın temel özelliklerinin değişmesi veya değiştirilmesi halinde bu değişikliğin Gümrük Başmüdürlüğünce onaylanması gerekir.

Odalar, Uygunluk Belgelerinden özmal ve kiralık araçları tesbit ederek bir fihrist tanzim ederler.

Bilahare kendilerine ibraz edilen Uygunluk Belgelerinde kayıtlı araçların daha önce başka bir firmaya kayıtlı olup olmadıklarını bu fihristen kontrol ederler.

Aracın başka herhangi bir firmaya kayıtlı olmadığına veya kayıtlı olsa bile belge süresinin bitmiş olduğunun anlaşılması halinde aracı fihriste ve ilgili firma dosyasına kaydederler. Ancak söz konusu aracın, başka bir firma adına halen geçerli bir uygunluk belgesinin bulunması halinde ise eski uygunluğun ilgili mercilerce iptal edildiği ispat edildikten sonra kaydı yapılır.

Bu konudaki Odalar arası koordinasyon Birlik tarafından sağlanır.

Yetki Belgesi

Madde 8- Yetki Belgesinin yenilenmesi veya herhangi bir değişiklik meydana gelmesi halinde firma, belgenin aslını ibraz etmek suretiyle fotokopilerini Birliğe tasdik ettirerek, birer nüshasını Birliğe ve Oda'ya vermekle yükümlüdür.

Karne Verme İşlemini Yapmaya Yetkili Odalar

Madde 9 - TIR Sisteminden istifadesi uygun görülen en az 10 üyesi olan ve ulaşım açısından bölgeyi temsil eden aşağıda belirtilen Odalar, Bakanlar Kurulunun 3.5.1985 tarih ve 85/9440 sayılı kararı dikkate alınmak suretiyle TIR karnesiyle ilgili işlemleri Birlik adına yürütmeye yetkili kılınmışlardır.

- a) Ankara Ticaret Odası,
- b) İstanbul Ticaret Odası,
- c) İzmir Ticaret Odası,
- d) Mersin Ticaret ve Sanayi Odası,
- e) Kayseri Ticaret Odası,
- f) Konya Ticaret Odası,

Yukarıda belirtilen Odalar, birbirleriyle ve Birlikte tam bir uyum içinde çalışmakla, bu talimattaki hükümler ve Birlik emirlerine harfiyen uymakla yükümlüdürler.

TIR Karnesi Kontenjanı ve Karne Verme İşlemleri

Madde 10 - A- Firmanın TIR karnesi kontenjanı, dosyasında kayıtlı özmal uygunluk belgesi adedinin 4, kiralık araç uygunluk belgesi adedinin 2 rakamı ile çarpılarak elde edilen rakamların toplamı kadardır.

B- Firmanın TIR karnesi alabilmesi için "TIR Karnesi Talepnamesi"nden (örnek Ek. 4) 2 nüsha doldurarak Oda'ya müracaatı gerekir.

C- Talebi alan Oda; müracaat sahibi firmanın TIR karnesi alma imkanlarını ve daha önce verilmiş karnelerin gereken süre içinde Oda'ya iade edilip edilmediğini araştırarak, karne vermeye mani bir durum tesbit

edilmezse karne bedellerini firmadan tahsil ederek, hazırlanan karneleri, firmanın noter tasdikli vekaletnamesini kimliği ile birlikte ibraz eden kimseye imza karşılığı teslim eder.

TABAC TIR Karnesi Talebi

Madde 11 - TABAC TIR Karnesi kullanmak isteyen firmalar, bir dilekçe ile Oda'ya müracaat ederler. Müracaatı alan Oda firma hakkındaki istihbarat raporunu bir yazı ekinde taleple birlikte Birliğe intikal ettirir. TIR Komitesince talebi uygun görülen firmalar \$ 100.000: karşılığı TL. teminatı (nakit, kat'i ve süresiz teminat mektubu, faiz kuponlu devlet tahvili veya Komitenin uygun görmesi halinde gayrimenkul ipoteği) Birliğe vermeleri halinde TIR karne kontenjanları dahilinde TABAC TIR Karnesi kullanabilirler.

Verilen teminat her yılın ilk ayı içinde o günkü kur üzerinden yenilenir veya aradaki fark için ilave teminat alınır. Ayrıca 1 yıl içinde doğacak kur farkları için taahhütname alınır.

Firmanın TABAC TIR Karnesinden doğan bir olayı olursa bu teminatı bloke edilir. Firma sözkonusu olayı halletmedikçe veya ikinci bir \$ 100.000.- karşılığı TL. teminat yatırmadıkça TABAC TIR Karnesi kullanamaz.

TABAC TIR Karnesi kullanma hakkı firmaya ek karne kontenjanı sağlamaz.

TIR Karnesinin Doldurulması

Madde 12 - Gerek TIR Sözleşmesi hükümlerinin uygulanması, gerekse işlemlerin aksamadan yürütülmesi bakımından TIR karnelerinin 1. (kapak) sayfalarına aşağıdaki hususların kaydı zorunludur.

a- 4. satırı Birliğin resmi mührü ile mühürlenmiş ve Birlik yetkilisince imzalanmış olacaktır.

b- 4. satırdaki Birlik resmi mühür ve imzasının yanında karneyi veren Odanın mührü ile Oda yetkilisinin imzası bulunacaktır.

c) 1. satırına karnenin veriliş tarihi esas alınmak üzere 3 aydan fazla olmamak şartı ile geçerlilik süresini gösteren tarih yazılacaktır.

d) 2. satırına Birliğin ve ilgili Oda'nın Türkçe ve Fransızca ünvanları yazılmış olacaktır.

e) 3. satırına karneyi alacak olan firmanın ticari ünvanı, adresi ve kütük numarasını taşıyan kaşe basılacaktır.

f) Bunların dışında kalan 6-12. sorular ile karnenin diğer bölümlerindeki firmaya ait kısımlar firma tarafından doğru ve eksiksiz olarak mutlak surette doldurulacaktır.

Karne İadesi ve Takibatlı Karneler

Madde 13 -

a) Kullanılan TIR karneleri nakliye biter bitmez veya en geç karne geçerlilik süresi bitiminden sonraki 60 gün içinde Oda'ya iade edilir.

b) Oda'ya iade edilmek istenen TIR karneleri arasında ibra edilmemiş veya şartlı ibra edilmiş olan karneler tesbit edildiğinde Oda, karnenin geçerlilik tarihinden itibaren 4 ay içerisinde noksanları tamamlattırılmak üzere karneyi bir yazı ekinde firmaya geri verir ve durumu karne fotokopileri ile birlikte Birliğe intikal ettirir.

c) Yukarıdaki fıkralarda verilen süreler içerisinde ve karne Odaya iade edilemediği takdirde firma, 500.000.- TL. nakit teminatı Birliğin T.İş Bankası Akay Şubesindeki 225-5 no.lu hesabına veya Birlik veznesine TIR karne numarasını belirterek yatırır. Oda, firma tarafından ibraz edilen teminatın yatırıldığını gösteren banka dekontunu veya Birlik kasa makbuzunu bir yazı ekinde Birliğe gönderir. Bu takdirde firmaya teminat yatırılan her karne için kontenjanından 2 karne eksiltmek suretiyle karne verme işlemine devam edilir.

d) Teminat alınan karnelerin iade süresi bitiminden itibaren 1 yıl içinde TIR sözleşmesine uygun olarak kullanıldığının ispat edilmesi halinde alınan nakit teminat Birlikçe firmaya iade edilir. Bu süre zarfında karnenin TIR sözleşmesine uygun olarak kullanıldığı ispat edilemezse Oda'ca firmaya karne verme işlemi durdurularak Birlik talimatı çerçevesinde işlem yapılır.

e) Firma kullandığı TIR karnesi hakkında Türk veya Yabancı Gümrük İdarelerince takibat açılması halinde karnenin TIR sözleşmesine uygun olarak kullanıldığını belgelemek zorundadır.

Birlikçe verilen süre içerisinde istenilen belgelerin ibraz edilmemesi halinde firmaya TIR karne verme işlemi durdurulur. Birlikçe tesbit edilecek bir teminat alındıktan sonra karne verme işlemine devam edilir.

Alınan teminat karne hakkında açılan takibat kapatıldıktan sonra firmaya iade edilir. Ancak Birlikçe ödeme yapılmak suretiyle takibatın kapatılması halinde ise, ödenen miktar alınan teminattan mahsup edilir. Teminatın yeterli olmaması durumunda aradaki fark firmadan tahsil edilir.

Kaybedilen Karneler

Madde 14 - Aldığı karneyi kaybeden firma durumu en kısa zamanda 3 adet "Kayıp Karne Bildirim Formu" (Örnek Ek. 5) doldurarak Oda'ya intikal ettirmek zorundadır.

Kayıp Karne Bildirim Formu ile birlikte firma;

- a) Karneyi kullanmadan kayıp etmiş ise, (Örnek Ek. 6) de gösterilen noter tasdikli taahhünameyi,
b) Karneyi sefer sırasında kayıp etmiş ise, karnenin kaybedildiği ülkenin resmi makamlarından alacağı karnenin kaybedildiğine dair belgeler ile karne muhteviyatı malların düzgün olarak boşaltılması halinde boşaltıldığını, herhangi bir nedenle öngörülen şekilde malların boşaltılmaması halinde ise, nedenlerini gösterir gümrükçe tasdikli belgeleri,
c) Karnenin seferin sona ermesinden sonra kayıp edilmesi halinde, karne muhteviyatı malların yerine teslim edildiğine dair boşaltma gümrüğünce tasdikli belgeyi,
d) Karneyi İran ve TIR'a dahil olmayan ülkelere yapılan nakliyelerde kullandıktan sonra kayıp etmiş ise, karne muhteviyatı malların yurt dışı edildiğine dair bir belgeyi, (Çıkış Gümrüğünden alınacak yazı veya Çıkış Gümrüğünce tasdikli manifesto fotokopisi veya Birlik'ten alınacak yazı.)

Odaya ibraz etmek zorundadır.

Verilen belgeler uygun görülürse, Oda'ca kayıp işlemi yapılır. Odalarca yapılan kayıp işlemleri 2 nüsha Kayıp Karne Bildirim Formu ve ibraz edilen belgelerle birlikte Birliğe gönderilir.

Firmadan kayıp işlemine tabi tutulan her bir TIR karnesi için işlemin yapıldığı tarihteki 14 yapraklı TIR karnesinin Birlik satış ücretinin % 50'si oranında iş meblağ görülen hizmet karşılığı olarak Birliğe gönderilmek üzere Odaca tahsil olunur ve karne kaydı kapatılarak, firmaya karne verme işlemine devam edilir. Ancak, bilahare bulunan karnelerin de Odaya ibraz edilmesi zorunludur.

Birliğimizce Verilen Karnelerin Geçerlilik Süresinin Uzatılması

Madde 15 - Kullanılmadan geçerlilik süreleri dolan TIR karnelerinin geçerlilik süreleri, TIR işlemlerini yapmaya yetkili Odalar ile Edirne Ticaret ve Sanayi Odası tarafından firma talebinin uygun görülmesi halinde 1 kereye mahsus olmak üzere, süre bitim tarihinden itibaren 2 ay uzatılır. Uzatma işlemi, tarihte silinti ve kazıntı yapılmaksızın üzeri tek çizgi ile çizilip, uygun görülen tarih yazılmak, Oda mührü ile mühürlenerek, yetkili tarafından imzalanmak suretiyle yapılır.

Yapılan uzatma işlemi bir yazı ile Birliğe bildirilir.

Madde 16 - Ülkemiz üzerinden transit nakliye yapan yerli ve yabancı firmaların TIR karne kapaklarına nakliyenin yapılacağı ülke adı olarak Türkiye yazmaları halinde, Türkiye'den çıkışlarını sağlamak için gerekli olan varış ülkesi değişikliği TIR işlemlerinin yapmaya yetkili Odalar ile Edirne Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yapılır.

Karne Verme İşleminin Kısıtlanması ve Durdurulması

Madde 17

A) Karnelerin, firmalar tarafından verilen bilgilere göre kullanılmadığı veya yanlış bilgi verildiği anlaşıldığı haller ile karnenin her ne suretle olursa olsun, hileli şekilde kullanılmış veya karne üzerindeki geçerlilik tarihi ve uygunluk belgesi tarihlerinde kazıntı, silinti ve değiştirmelerin tesbit edildiği hallerde, firmaların karne kullanma haklarının 2 ay süre ile % 25'i

B) 12/f maddesi hükümlerine uymayan firmaların her defasında karne kullanma hakkının 15 gün süre ile % 25'i kesilir.

Bu kesinti yanlışlığın tesbitinden sonra firmanın karne almaya başladığı tarihten itibaren uygulanır.

Yukarıdaki fıkralardaki kısıtlamaların üst üste gelmesi halinde kısıtlamalar birbirini takip edecek şekilde uygulanır.

C- a. İflasına karar verilmiş veya tasfiyeye tabi tutulmuş firmalara,

b. 13. madde hükümlerine uymayan firmalara,

c. Yetki belgeleri iptal edilen veya Yetki Belgesinin geçerlilik süresi biten firmalara,

d. TIR Sözleşmesinden doğma vecibelerini yerine getirmeyen firmalara,

e. Yapılan istihbarat sonucu karne alması sakıncalı görülen firmalara karne verme işlemi durdurulur.

Yukarıda belirtilen işlemler, Oda tarafından yapılması halinde, Birliğe, Birlik tarafından yapılması halinde Oda'ya bildirilir.

Taahhütcünün Görev ve Sorumluluğu

Madde 18 - TIR Karnesi alan firmalar:

a) TIR Sözleşmesi hükümlerine,

b) TIR Sözleşmesi Uygulama Talimatı hükümlerine,

c) Talepname ve Taahhütnamesindeki taahhütlerine, uymakla görevli ve sorumludurlar.

Bu görev ve sorumluluklarını yerine getirmeyen firmalar hakkında bu talimat hükümleri ve/veya TIR Komitesi kararları gereğince işlem yapılır.

Firma Durumunun İzlenmesi

Madde 19 - TIR karnesi himayesinde taşıma yapan firmaların durumları, ilgili Oda ve Birlik tarafından izlenir.

TIR Sözleşmesi ve Uygulama Talimatı hükümlerinin ihlalini; verilen cezalara rağmen devam ettiren firmalar ikaz edilir. Bu ikazlara rağmen gerekli tedbirleri almayan firmalar hakkında bir rapor düzenlenerek TIR Komitesine sevk edilir ve Komitece alınan karar uygulanır.

Firmanın Ünvan, Adres, Ortak ve Oda Değişikliği

Madde 20 - Firmanın ünvan, adres ve ortakları ile ilgili değişikliği Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

Ünvan ve adres değişikliğinde firma bu değişikliği gösteren Ticaret Sicili Gazetesi ile yeni dolduracağı TIR Sistemine Kabul Talepnamesi ve Taahhütnamesinden 2'şer nüshasını; Firma ortaklarının değişmesi halinde ise, 2 adet Ticaret Sicili Gazetesi ve Taahhütnameye ilaveten 3. maddenin b ve e fıkralarında belirtilen belgeleri Odasına tevdi eder.

Oda, ibraz edilen talepname, taahhütname ve Ticaret Sicili Gazetesinin birer nüshasını alıkoyar. Geri kalan belgeleri bir yazı ekinde Birliğe gönderir.

Firma, Oda değişikliği ile ilgili talebini gerekçesiyle birlikte yazılı olarak Birliğe intikal ettirir.

Firma Tezkiyesinin İptali

Madde 21 - Firmanın

- a) Kendi isteği,
- b) Yetki Belgesinin iptali,
- c) İflası,
- d) İki yıl süre ile TIR karnesi kullanmaması,
- e) Hakkında 19. madde gereğince karar alınması, hallerinde tezkiyesi iptal edilir. İptal kararları, TIR Komitesince alınır ve ilgililere duyurulur.

Konteyner Nakli

Madde 22 - Firmalar, konteyner taşıması yapmak istemeleri halinde Birliğe müracaat eder.

Birliğin vereceği talimata göre Oda gerekli işlemi yapar.

Ağır veya Havaleli Eşya Nakli

Madde 23- Ağır veya havaleli eşya nakli 1975 TIR Sözleşmesinin 29-35. maddeleri uyarınca yapılacaktır. Bu tür nakliyelerde kullanılacak TIR karnesinin kapak veya bütün sayfalarına Oda'ca büyük harflerle İngilizce "HEAVY OR BULKY GOODS" ve Fransızca "MARCHANDISES PONDEREUSES OU VOLUMINEUSES" olarak "AĞIR VEYA HAHALELİ EŞYA" kaydı konacaktır.

Yabancı Firmalara Karne Verilmesi

Madde 24 - Karne işlemlerini yapan Odalar;

- a) Firmanın bağlı olduğu kefil kuruluşun onayına istinaden Birlikçe verilecek talimatın Oda'ya intikali
- b) Karne talep edilen vasıtanın geçerli uygunluk belgesinin ibrazı, şartı ile yabancı memlekette mukim taşıyıcıya Oda harcı hariç \$ 50: karşılığı TL. tahsil edilerek 1 ay süreli yeni TIR karnesi verebilirler.

Tahsil edilen bu meblağ, karne fiyatı mahsup edildikten sonra Birliğe gönderilir. Ayrıca Odalar vereceği her karne başına \$ 300: karşılığı TL. teminat alırlar. Bu teminat karnenin veriliş tarihinden itibaren 3 ay içinde karnenin iade edilmesi halinde firmaya geri verilir, aksi takdirde irat kaydedilmek üzere Odaca derhal Birliğe gönderilir.

Verilen karnenin veriliş tarihi, kaç yapraklı olduğu ve numarası ile uygunluk belgesi numarası açıklanmak, suretiyle durum Odaca Birliğe bildirilir.

Yabancı Karnelerin Geçerlilik Süresinin Uzatılması

Madde 25 - Birlik onayı alındıktan sonra, yabancı memlekette mukim bir taşıyıcının ibraz ettiği kullanılmadan süresi dolmuş karne hakkında da 15. madde hükümleri uygulanır. Ancak, uzatma süresi karne geçerlilik süresinin bitim tarihinden itibaren 20 günden fazla olamaz.

Geçerlilik süresi belirtilmemiş TIR karneleri hakkında Birlikçe verilecek talimata göre işlem yapılır.

Aylık Karne Raporu

Madde 26 - Odalar:

- a) Firmalara verilen 14 ve 20 yapraklı ve TABAC TIR karnelerine ait talepnameleri ayrı ayrı yazılar ekinde en az ayda 2 defa,
- b) Firmalarca kullanılarak iade edilen karnelerin türlerini ve numaralarını gösteren bir raporu takip eden ayın ilk haftasında karnelerle birlikte, Birliğe göndermekle yükümlüdür.

IRU'nun Müdahalesi

Madde 27 - Yabancı Kefil Teşekküller tarafından IRU'ya aktarılmış bir şikayet dolayısıyla veya doğrudan doğruya IRU'dan alınacak bir talimat üzerine, Birlik durumu tetkik ederek alacağı kararı ilgili Oda'ya intikal ettirir.

Karşılıklı Yardımlaşma

Madde 28 - TIR Sözcüşmesinin kapsamı içerisinde Birlik ve Yabancı Kefil Teşekküller arasında işbirliğinin sağlanması ve TIR Sisteminin uygulanmasında ilgililerine yardımda bulunması esasen kabul edilmiş olmakla, Odalar ve Birlik yabancı karne hamillerine gerekli kolaylığı göstermeyi görev sayarlar.

Uygulamanın Yürütülmesi

Madde 29 - Uluslararası karayolu nakliyatı ile ilgili konuları incelemek, sonuca bağlamak ve gerekli kolaylıkları sağlamak amacıyla kurulmuş bulunan "Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği - International Road Transport Union (IRU)"nun üyesi bulunan Türkiye Ticaret Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği, konu ile ilgili uygulamaları TIR sözleşmesi hükümleri ve IRU'nun tayin edeceği esaslar dahilinde ulusal ve uluslararası mevzuat ve teamülleri dikkate alarak yürütür.

Yetki

Madde 39 - İşbu talimatın aynen uygulanmasında ve tatbikatta meydana gelebilecek her türlü duruma karşılık gerekli kararı ve tedbiri almaya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yetkilidir.

Yürürlük

Madde 31 - Bu talimat Kefil Kuruluş olan Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Yönetim Kurulunun 9.12.1989 tarih ve 741 sayılı kararı ile kabul edilmiş olup, 1.1.1990 tarihinden itibaren yürürlüğe girer ve Yönetim Kurulunun 27.11.1987 tarih ve 842 sayılı kararları ile yürürlüğe giren talimat yürürlükten kalkar.

"TIR KARNELERİ HİMAYESİNDE ULUSLARARASI EŞYA TAŞINMASINA DAİR GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ" ALTINDA KARAYOLU TAŞIMACILIĞI YAPMAK İSTEYEN FİRMALAR İÇİN**TIR SİSTEMİNE KABUL TALEPNAMEŚİ**

I- Firmanın:

- 1- Ticari Ünvanı:
 - 2- Ticaret Sicil No. ve Tarihi:
 - 3- Kayıtlı Olduğu Oda:.....
 - 4- Kanuni Merkez Adresi, telefon ve teleks No:
 - 5- Yazışma Adresi, telefon ve teleks No:
 - 6- (Yurtiçi - Yurtdışı) Şubelerinin adresi, telefon ve teleks No:
 1.
 2.
 - 3:
- 7- Sermaye durumu:
- Ödenmiş Sermaye:
- Kuruluş Sermayesi:

Tescilli Gayrimenkulleriniz nev'i ve rayiç değerlerini belirtiniz:

Nev'i _____ :

.....
.....
.....
.....

Rayiç değer (TL) _____ :

.....
.....
.....
.....

II. Firmanın kurucu ortaklarının :

Adı ve Soyadı	Pay Miktarı	Tutarı (TL)
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

III. Firmayı temsile yetkili kişilerin :

Adı ve Soyadı	Firmadaki Görevi
1.
2.
3.

IV- Firmanın Nakliyat İşlerinde Çalışanların Sayısı

1. Memur :
2. Şoför :
3. İşçi :

V. Firma Teşvik Belgesi ile araç getirmişse sayısı :

VI. Firmanın Nakliyecisi olarak faaliyete başladığı tarihler:

Yurt İçi Nakliyat	Uluslararası Nakliyat :
...../...../.....20/...../.....20

VII. Firmanın iş yaptığı bankalar:

1.
2.
3.
4.
5.

VIII. TIR işlemlerini yapmak istediği oda :

(İlgili kareye (x) işareti koyunuz)

İstanbul Ticaret Odası	☐	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	☐
Ankara Ticaret Odası	☐	Kayseri Ticaret Odası	☐
İzmir Ticaret Odası	☐	Konya Ticaret Odası	☐

Yukarıda verilen bilgilerin doğru olduğunu tasdik eder, belirtilen hususlarda meydana gelecek değişiklikleri TIR işlemlerini yaptığımız Oda'ya derhal bildireceğimizi arz eder TIR Sistemine kabulümüzü saygı ile rica ederiz.

(İmza)

Firma Yetkilisinin Adı ve Soyadı

Firma Kaşesi

**"TIR KARNELERİ HİMAYESİNDE ULUSLARARASI EŞYA
TAŞINMASINA DAİR GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ" ALTINDA KARAYOLU TAŞIMACILIĞI
YAPACAK FİRMALARIN BİRLİĞE VERECEKLERİ**

TAAHHÜTNAME

14 Kasım 1975'te kabul edilen TIR Karnesi Himayesinde Uluslararası, Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi'nin getirdiği kuralları yerine getirirken;

İşbu taahhütnameyi imzalayan TIR Karnesi sahibi:.....

1. TIR Sözleşmesinde belirtilen kurallara, özellikle TIR karnesi kapağında yazılı olanlara ve Kefil kuruluş tarafından karnenin kullanılmasına dair kendisine verilen talimatlara uyacağını ve yanında çalışanlara kesin talimatlar vereceğini,

2. TIR karnesinin boş yerlerini büyük dikkatle dolduracağını ve karne sayfalarında olduğu gibi sarı sayfa üzerinde de hiçbir silinti, kazıntı yapmayacağını,

3- Bütün tütün ürünlerinin taşınmasında üzerinde özel "TABAC" yazısını taşıyan TIR karnelerini kullanacağını,

4- TIR Sistemi altında yapılacak nakliyelerde aracına gümrük tarafından mühürlenmiş ve sabit olmayan TIR plakasını takacağını,

5- Adına düzenlenmiş boş TIR karnesinin 3. şahıslarca kullanılmasına asla izin vermeyeceğini,

6- Temsilcilerinin, hizmetinde çalışan kişilerin ve taşımanın yapılması için hizmetinden yararlandığı diğer kişilerin yerine getirirken yaptıkları davranış ve ihmallerden kendisininmiş gibi sorumlu olacağını, taahhüt eder.

A- TIR KARNESİ SAHİBİNİN GÜMRÜK YETKİLİLERİ İLE İLİŞKİLERİ:

TIR Karnesi sahibi:

1. Çıkış, yol boyu ve varış gümrüklerindeki yürürlükte olan bütün gümrük kurallarına uyacağını,

2. IRU/TIR Sistemi dahilinde yapılan taşımanın tam olarak yerine getirilmesi için gerekli olan imza ve mühürlerin derhal vurulmasını gümrük yetkililerinden talep edeceğini,

3. Söz konusu mühür ve imzaları gümrük yetkililerinden temin edemezse bu durumu belirten bir belge isteyeceğini,

4. Araca yüklenmiş mallar hakkında karneye eklenen şeyler varsa bunları kontrol edeceğini, eğer gümrük yetkililerince TIR karne manifestosunda yazılı mallarla hareket gümrüğüne gönderilen mallar arasında bir farklılık tesbit edilirse söz konusu gümrük yetkililerinden farklılığın ağırlık ve koli sayısı hacmini belirten bir belge temin edeceğini,

5. IRU/TIR karnesinin düzgünlüğünün temini için gümrük yetkililerine ve diğer kişilere gerekli belgeleri göstereceğini, manifestoda yazılı mal miktarı ile araçtan boşaltılan mal miktarı arasında farklılık olması halinde mallara konan rezervin kaldırılması ve taşımanın düzenliliğinin sağlanması amacıyla alınan önlemleri derhal Kefil Kuruluşuna bildireceğini,

6. Gümrük yetkililerinden içine girdiği şartlı durum hakkında TIR karnesi dip koçanlarına bir açıklama yazılmasını isteyeceğini, TIR karnesi kullanan olarak sadece kendi sorumluluk alacağını ve Gümrük borçları yönünden kendi menfaatlerini kendi başına koruyacağını,

7. 1975 TIR Sözleşmesi maddelerine göre TIR karnelerinin kullanımından doğan bütün hukuki konuları, özellikle Gümrük yetkililerinin talep edeceği ödemeleri doğrudan doğruya gümrük yetkilileri ile halledeceğini, taahhüt eder.

B. KARNE SAHİBİNİN KEFİL KURULUŞ İLE OLAN İLİŞKİLERİ

TIR Karnesi Sahibi:

1. Kefil Kuruluş istediği takdirde Kefil Kuruluş adına, miktarı TIR Sözleşmesi hükümleri ile ilgili sorumlulukları karşılayabilecek şekilde Kefil Kuruluş tarafından tesbit edilen bir güvenceyi veya bir garantiyi vereceğini,

2. Kullanılmış ve tam olarak ibra edilmiş TIR karnelerinin yanı sıra süresi geçtiği için kullanılmamış olan TIR karnelerini de en kısa zamanda Kefil Kuruluşuna iade edeceğini,

3. Aşağıdaki bilgileri içeren bir kayıt defteri tutacağını,

- Firmasına verilmiş TIR karnelerinin numaraları,

- Alınış tarihi

- Geçerlilik süresi,

- Taşımanın yapıldığı aracın plaka no.su ve şoförün adı,

- TIR karnesinin firmaya dönüş tarihi ve düzgün boşaltılıp, boşaltılmadığı

- Kefil Kuruluşuna iade tarihi,

4. Aşağıdaki durumlarda Kefil Kuruluşu haberdar edeceğini,
- Karnenin kayıp veya tahrip olması, çalınması halinde (bildirim formu ile) - TIR Karnesinin şartlı boşaltılması halinde,

- Kaza veya başka bir nedenden dolayı taşıma işleminin düzgün yapılmaması halinde,

- Gümrük vekilleriyle olan ilişkilerinde karşılaşılabileceği bütün zorluklarda

5. 1975 TIR Sözleşmesi uyarınca adına düzenlenmiş TIR karnelerinden dolayı talep edilmiş olan ve Kefil Kuruluşu temsil eden kişilerce ödenen bütün miktarları itiraz etmeksizin kendilerine ödeyeceğini, taahhüt eder.

KEFALETİN SONA ERMESİ:

Karne sahibi, daha önce belirlenmiş şartların ortadan kalkması veya Gümrük kurallarına karşı gelinmesi veya TIR karnesinin kullanılmasını düzenleyen ve Kefil Kuruluşça konmuş kuralların bozulması halinde Kefil Kuruluşun 2. kez ikaza gerek duymadan kendisini geçici veya sürekli olarak TIR karnesi kullanmaktan men etme hakkına sahip olduğunu kabul eder.

Aynı önlem taşıyıcının yasal olarak iflası, tasfiyesi veya yasal olsun olmasın sorumlulukların artık karşılanamayacağı benzer herhangi bir durumda da uygulanır.

GEÇERLİLİK SÜRESİ:

En küçük şartları içeren işbu taahhütname, karne sahibinin Kefil Kuruluşun TIR karnesi kullanması için verdiği yetkiye sahip olduğu sürece geçerlidir.

YASAL YETKİ

Yargı yeri Kefil Kuruluş merkezidir.

Yer :

Tarih :

İmza :

Madde - 7

Örnek (Ek : 3)

**KARAYOLU TAŞITI
UYGUNLUK BELGESİ**

**CERTIFICAT D'AGREMENT
D'UN VEHICULA ROUTIER**

Gümrük mühürü altında malların nakliyatı için karayolu taşıtının Uygunluk Belgesi Certificat d'agrement d'unt vehicula routier pour les transports des marchandises sous scellement dounaier

Belge No.

Certificat No.

1975 Tarihli, TIR Sözleşmesi

Convention TIR du date 1975

Belgeyi veren yetkili makam :

Delivre par autorité competente :

TANITMA - IDENTIFICATION

UYGUNLUK BELGESİ

NO

Certificat D'agrement

NO

1- Plaka No.:

Numero d'immatriculation

2- Taşıtın tipi - Type du vehicule :

3- Şasi No. -Numero de châsis :

4- Markası (veya imalatçının adı)

Marque ou nom du constructeur)

5- Diğer Hususlar - Autres caracteristiques :

6- Eklerinin sayısı - Nombre d'annexes :

7- ONAY - AGREMENT

ayrı ayrı onay

agrement individuel

Geçerli olduğu süre

Valable jusqula 'au

Planlanmış tipe göre onay

Uygun olanı (x) işareti ile

işaretleyiniz

Agrement par type de construction

(marquer d'un croix la case a-proprıee)

Yer-Lieu :

Tarih - Date :

İmza - Signature :

8- BELGE SAHİBİ (Kayda tabi olmayan araçlar için

Titulaire (Seulement vehicules nonimmatriculees)

İsim ve Adres :

Nom et Adressese :

9- YENİLEMELER – RENOUVELLEMENTS

Geçerli olduğu süre Valable jusqu'au			
Yer – Lieu			
Tarih – Date			
İmza – Signature			
Mühür – Cachet			

GÖRÜŞLER (Yetkili makamlara ayrılmış bölüm)

Observations (Reserve aux autorités competentes)

10. Tespit edilen hatalar Defaults constatés		11. Hataların Düzeltilmesi Remise en état	
Yetkili Autorite	Damga Cachet	Yetkili Autorite	Damga Cachet
İmza Signature		İmza Signature	
10. Tesbit edilen hatalar Defaults constatés		11. Hataların Düzeltilmesi Remise en état	
Yetkili Autorite	Damga Cachet	Yetkili Autorite	Damga Cachet
İmza Signature		İmza Signature	
10. Tespit edilen hatalar Defaults constatés		11. Hataların Düzeltilmesi Remise en état	
Yetkili Autorite	Damga Cachet	Yetkili Autorite	Damga Cachet
İmza Signature		İmza signature	

12- İşaret edilecek diğer hususlar

Autres remarques

1. Onayı veren makam gerekli gördüğü takdirde, kendisi tarafından tasdik edilmiş resim ve şemalan, kabul belgesine ilıştirecektir. Bu belgelerin, adedi yetkili makam tarafından belgenin 6 no.lu bölümüne kaydedilecektir.

2. Belge taşıtı bulundurulacaktır.

3. Karayolu taşıtları inceleme ve gerekli hallerde onayın yenilenmesi için, taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin yetkili makamlarına, taşıtın kayıtlı olmadığı durumlarda sahibi ya da sürücüsünün oturduğu ülkenin yetkili makamlarına her iki yılda bir gösterilecektir.

4. Bir karayolu taşıtı onayı için öngörülen teknik şartlara artık uymuyorsa, TIR Karnesi himayesinde eşya nakliyatı amacıyla kullanılmadan önce onayı için gerekli şartlara yeniden uyması sağlanır.

5. Bir karayolu taşıtının temel özellikleri değiştirilmiş ise onayın himayesi sona erer ve TIR Karnesi himayesinde tekrar eşya nakliyatında kullanılması için gerekli yetkili makam tarafından onaylanması gerekir.

1. Le certificat d'agrément sera accompagné lorsque l'autorité qui a délivré l'agrément l'aura estimé utile, de photographies ou de dessins authentifiés par cette autorité. Le nombre de ces documents sera alors porté par cette autorité dans la rubrique No 6 du certificat.

2. Le certificat devra se trouver a bord du vehicule routier.

3. Les vehicules routiers seront présentés tous les deux ans, aux fins de verification et de reconduction eventuelle de l'agrément, aux autorites competents du pays d'immatriculation du vehicule ou en cas de vehicules non immatriculés, du pays dans lequel le propriétaire ou l'usager est domicilié.

4. Si un vehicule router ne satisfait plus aux conditions techniques prescrites pour son agrément, il devra, avant de pouvoir être utilise a nouveau pour le transport de marchandises sous le couvert de carnets TIR, être remis dans l'état qui lui avait valu l'agrément, de manière a satisfaire a nouveau a ces conditions techniques.

5. Lorsque les caracteristiques essentielles d'un vehicule routier modifiées, ce vehicule ne sera plus couvert par l'agrément accordé et devra recevoir un nouvel agrément de l'autorité competente avant de pouvoir être utilisé pour le transport de marchandises sous le couvert de carnets TIR.

Madde - 10

Ticaret Odası Başkanlığı

Örnek (Ek : 4)

...../...../.....

TIR KARNE TALEPNAMEŚİ

Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği tarafından tezkiye edilen firmamıza adet yapraklı TIR Karnesi verilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla,

Firma Kaşesi

Yetkilinin İmzası

Yetkilinin Adı ve Soyadı

.....

.....

İlgi : Yukarıdaki talebiniz

İlgi talebiniz uygun görülerek aşağıdaki numaralar ve geçerlilik süreleri yazılı adet TIR karnesi firmanız adına düzenlenerek firmanız yetkilisine verilmiştir.

Teslim Alanın

(Adı - Soyadı- İmzası)

Saygılarımla

(Oda Yetkilisinin İmzası)

TIR Karne No: TIR Karne No: TIR Karne No: TIR Karne No: Süresi :

.....

.....

.....

.....

Taşımanın Aşağıdaki Beyana Uygun Olarak
Yapıldığını Bildirir Nakliyeciyi Firmaya Ait
DOĞRULUK BİLDİRİMİ
(Kayıp Karne Bildirim Formu)

Nakliyeciyi Firmanın : Ünvanı :
Adresi :
Araç Plaka No: Çekici :Römork :
Kara Taşıtı Uygunluk Belgesi : Tarih : No:
Araç Plaka No: Çekici :Miktarı :
Değeri :

(TIR Karnesi sahibi olarak nakliyeciyi Firma, her zaman garanti sınırı kadar sorumludur.)
Nakliyeciyi Firma Beyan eder ki:

1.'a yapılan bir taşıma için kullanılan
2. Kullanılmayan

KAYBOLMUŞTUR	ÇALINMIŞTIR	İMHA OLMUŞTUR
--------------	-------------	---------------

..... No'lu TIR Karnesi

Bu durum: tarihinde,

1. Şirketin bürosunda,
2. Gümrük Bürosunda
3.'a yapılan taşıma sırasında meydana gelmiştir.

Konu hakkındaki'nın resmi evrakı ilişiktedir.

Kullanılmış olan bu TIR Karnesi :

1. Şartsız olarak Gümrüğünde boşaltılmıştır.
2. Şartlı olarak Gümrüğünde boşaltılmıştır.
3. Boşaltmamıştır ve taşıma Gümrüğünün sayılı evrakı ile devam etmiş ve Gümrüğünde sona ermiştir.
4. 'a verildi ve geri alınmaktadır.

Doldurulduğu Yer

Yetkilinin Adı, Soyadı

Tarih

Şirket Mühürü

Hareket Tarihi ve Ülkesi

Yolboyu Ülkeleri

Variş Tarihi ve Ülkesi

İmzası

Örnek (Ek : 6)

**KULLANILMADAN KAYIP EDİLEN TIR KARNELERİNİN
KAYIP İŞLEMİ İÇİN TANZİM EDİLECEK TAAHHÜTNAME**

.....Ticaret Odası Başkanlığına,

Odanızdan almış bulunduğumuz No.lu TIR karnesini kullanılmadan zayi ettik.
Aksi sabit olduğu taktirde hakkımızda T.Odalar Birliğince alınacak kararı kabul ve taahhüt ederiz.

Firma Yetkilisi
Adı Soyadı ve Noter Tasdikli
İmzası

